

ИП «Астана» бөбекжайы

БҰЙРЫҚ № 10.

«29» тамыз 2024 жыл

Чапаев ауылы

**Балабақшамен қамтылмаған балалардың
ата-аналарына арналған консультациялық пункт
жұмысын ұйымдастыру туралы**

ҚР Үкіметінің 28.03.2023ж №249 қаулысы 118 тармағын орындау
мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытумен қамтылмаған балалардың ата-аналары үшін ИП «Астана» бөбекжайында ата-аналарға арналған консультациялық пункт құрылсын.
2. Консультациялық пункттің құжаттамалары тізімдемесі, жұмыс кестесі, жоспары бекітілсін.
3. Консультациялық пункт жұмысының жүргізілуіне жауапты болып әдіскер А.И. Мурзагалиева тағайындалсын.
4. Консультациялық пункт құрамы төмендегі құрамда бекітілсін:
Менгеруші – Мусина А.И.
Әдіскер – Мурзагалиева А.И.
Тәрбиеші-Гайсина Қ.Б.
Қазақ тілі мұғалімі-Катчикова Ж.М.
Дене шынықтыру нұсқаушысы-Құстаубаева Ж.С.
Музыка жетекшісі-Усахова Л.Б.
5. Осы бұйрықтың орындалуын қадағалау менгеруші Мусина А.И. жүктелсін.

ИП «Астана» бөбекжайының құрылтайшысы:

Қенжетаева А.С.

**Кенес беру пунктiнiң 2024-2025 оқу жылына арналған
жұмыс жоспары**

Тақырыбы	Өткізілу түрі	Уақыты	Мамандар
«Бұл өте қызық»	Балабақша ішінде экскурсия ұйымдастыру	Қыркүйек	Меңгеруші
«Танысқанымызға қуаныштымыз» Баланың даму ерекшеліктері	Тренинг Әңгіме	Қараша	Дене шынықтыру мұғалімі
«Саусақтың ұшындағы ақыл» ұсақ моториканы дамытуға арналған ойын	Практикалық іс- әрекет	Қаңтар	Қазақ тілі мұғалімі
«Мақал сөздің азығы, жұмбақ сөздің қазығы»	Практикалық іс- әрекет	Наурыз	Тәрбиеші
Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға баулу	Практикалық іс- әрекет	Мамыр	Дене шынықтыру мұғалімі

**2024-2025 оқу жылына арналған кеңес беру пунктіне келетін
балалардың тізімі**

Баланың аты-жөні	Туған жылы, айы,күні	Ата-анасы
Сабыржан Мариям Асыланқызы	24.02.2022 ж	Нурекешов Асылан Сабыржанұлы-әкесі Нурекешова Гүлжаухар - анасы
Кудесов Қайсар Дәуренұлы		Кудесов Даурен Маратұлы-әкесі
Джумабаев Бекжан Бауыржанович	26.05.2022ж	Ермеков Бауыржан Жұмабаевич Ермекова Аруна Серікқалиевна - анасы
Жігербаев Айсұлтан Эльдарұлы		Жигербаев Эльдар – әкесі Жигербаева Айнамкөз - анасы
Ахмет Темірлан Айтмуканұлы	12.12.2022ж	Хайдаров Айтмукан- әкесі Хайдарова Дана-анасы

АНЫҚТАМА

2024 жыл қыркүйек айы

Ақжайық ауданы ИП «Астана» бөбекжайының кеңес беру пунктiнiң жұмыс жоспарына сәйкес бөбекжайдың у.м.а. Кенжетаева А.С. 2024 жылдың қыркүйек айында жаңадан қабылданған тәрбиеленушiлердi балабақша iшiн аралатып, экскурсия ұйымдастырды.

Мақсаты – баланы балабақша тынысымен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру.

АНЫҚТАМА

2024 жыл қараша айы

Ақжайық ауданы ИП «Астана» бөбекжайының кеңес беру пунктінің маманы Құстаубаева Ж.С. «Танысқанымызға қуаныштымыз» атты ата-аналарға тренинг ұйымдастырды. «Баланың даму ерекшеліктері» туралы әңгімеленді.

Максаты – ана мен бала, бала мен балабақша арасындағы байланысты нығайту, сабақтастықты орнату мен кеңес беру пунктінің жоспарына сай жұмысты жандандыру.

Одан әрі мамандар «Баланың даму көрсеткіштері» тақырыбында дәріс оқыды. Өсу және даму -әрбір жеке ағзаға тән қасиеттерінің бірі. Өсу мен даму кезінде ұлпалар мен мүшелерде сандық және сапалық күрделі өзгерістер байқалады. Адам ағзасының өсуі мен дамуында негізінен 2 кезеңді ажыратады.

Өсу және даму - әрбір жеке ағзаға тән қасиеттердің бірі. Өсу мен даму кезінде ұлпалар мен мүшелерде сандық және сапалық күрделі өзгерістер байқалады. Адам ағзасының өсуі мен дамуында негізінен 2 кезеңді ажыратады. Бірінші ұрықтық даму (эмбриональдық). Бұл ағзаның ұрықтанған жұмыртқа жасушасынан бастап, туғанға дейінгі уақытты қамтиды. Ұрықтық даму анасының ішінде, яғни жатырда өтеді. Екіншісі - туғаннан бастап, өз тіршілігін жойғанға (өлгенге) дейінгі кезең. Әрбір ағзаның жеке дамуын ғылыми тілде онтогенез (гр. *ontos* — жекелей, *genes* - шығу тегі) дейді. Адамның туғаннан кейінгі жеке дамуында бірнеше кезеңдерді ажыратады.

Нәрестелік кезең. Нәрестенің дүниеге келген күнінен бастап, 28-күнге дейінгі уақыт аралығы осылай аталады. Бұл кезде жаңа туған нәрестенің барлық мүшелері және мүшелер жүйесі өз алдына (анасының ағзасына байланыссыз) қызмет атқарып, өзара іс-әрекет жасайды. Мысалы, жылуды реттей алады. Тынысалу, ему, көзін жыпылықтату және басқа рефлексдерді өздігінен «іске қосады». Сондықтан бұл уақыт аралығы нәрестелік кезең деп жеке қарастырылады.

Емшектік кезең. Мұнда нәресте анасынан нәрлі уыз сүтін емеді. Уыз сүтінде нәрестенің ағзасына қажетті тағамдық заттар өте мол. Сондықтан да «уызына жарыған ұлылыққа ұмтылар, азамат боп өседі, ізгілікке құнты бар» деген халық нақылында терең тұжырым бар. Ана сүтін ешбір тағаммен теңестіруге болмайды. Ана сүті жетіспеген жағдайда ғана, 6-7 айдан бастап, қосымша тамақтандыруға болады. Бұл кезеңде сәбидің көп уақыты ұйқымен өтеді. Тамақ қажет болғанда, оянады. Емшектік кезеңде тамақ беру уақытын және тазалықты мұқият сақтау қажет. Олай болмаған жағдайда ұйқысы бұзылады, мазасыз болады, асқорытуы ауытқиды. Емшектік кезеңде нәресте қарқынды өседі. Қозғалыс әрекеттері дамиды: мойыны бекиді, отырады, еңбектейді, жүруге талпынады. Бұл кезеңде сүт тістері шыға бастайды, жеке

сөздерге тілі келеді. Омыртқа бағанында иілімдер пайда болады. Қол-аяқ бұлшықеттері де дами бастайды. Нәресте денесін шынықтыруға жүйелі түрде шомылдырудың және таза ауада серуендеудің маңызы зор. Нәресте денесін де, мінез-құлығын да дамытуда қайталау және жүйелілік ережелерін есте сақтау қажет. Мұның бәрі де тамақтануға, ұйқыға және т. б. байланысты шартты рефлексстердің дұрыс қалыптасуына септігін тигізеді.

Мектепке дейінгі сәбилік кезең. Бұл кезеңде жаңадан көптеген қозғалысқа байланысты дағдылар қалыптасады. Сәби еркін жүреді, сөйлейді. Айналасындағы заттарға әуестігі артады, әр нәрсені білгісі келеді. Ойлау қабілеті дамиды. Жаңадан шартты рефлексстер қалыптасады. Сүт тістері (20) толық шығып үлгіреді.

Мектепке дейінгі естияр кезең. Бұл кезеңді кейде мектеп жасына дейінгі кезең деп те атайды. Бұл кезеңде баланың айналасындағы болып жатқан жағдайларға қызығушылығы артады. Бұл не? деген сұрақтарға жауап іздейді. Ми көлемі артып, дами түседі. Анық сөйлейді. Бұл кезеңде бала үшін әр түрлі ойынның маңызы зор. Ойын арқылы денесі өседі, көңіл күйі қалыптасады. Әсіресе, қимыл-өрекеті қажет ететін ойындар арқылы қаңқасы мен бұлшықеттері дұрыс жетіле түседі.

Мектеп жасындағы ересек кезең. Баланың іс-әрекетінде сапалық өзгерістер байқалады. Бұл негізінен баланың мектепке баруымен тікелей байланысты. Енді бала мектеп тәртібіне бағынуға байланысты іс-әрекеттерге талпынады. Жаңа дағдылар қалыптасады, жауапкершілікті, тәртіпті сезінеді. Ойлау қабілеті дами бастайды. Бойларының ұзындығы шамамен - 140-150 см, салмағы 30 килодан артады.

Жасөспірімдік кезең. Баланың өсуі мен дамуында жаңа өзгерістер пайда болады. Ұлдар мен қыздардың дене бітімінде бірінен-бірінің айырмашылықтары айқын байқалады. Мұның бәрі де жыныстық жетілуімен тікелей байланысты. Қыздарда алғашқы етеккір 12-13 жаста басталады. Денесі өседі, бұлшықеттері дамиды, тері астындағы май қабаты қалыңдай түседі. Кеудемен тынысалу түрі айқын білінеді және т. б. Ұлдардың дауысы жуандайды, көмекейі айқын байқалады. Жыныс мүшелері өседі, сақал-мұрт шыға бастайды және т. б. Зат алмасу қарқындығы артып, қозғалыс әрекеттердің үйлесімділігі жетіледі. Барлық физиологиялық үдерістер жедел жүреді.

Балғын жастық (бойжеткен, бозбала) кезең. Барлық мүшелері мен мүшелер жүйесінің қалыптасуы толығымен жетіледі. Жүйке жүйесі мен ішкі секреция бездерінің қызметі бірімен-бірі үйлесімді жүреді. Ағзадағы барлық физиологиялық үдерістердің жүруінде, мінез-құлық әрекеттерін басқаруда ми қыртысының реттеу қызметі артады. Тежелу үдерісінің басымдылығы байқалады. Эстетикалық көңіл күйі, ақыл-ой, жауапкершілігі және т. б. қасиеттер толық қалыптасады. Адамның дене еңбегі мен ой еңбегінің жұмыс істеу қабілеті де арта түседі. Жеке мүшелерінің өсуі тоқтайды. Жыныстық тұрғыдан да толық жетіледі.

Кемелденген кезең. Ақыл-ой, санасы, ойлау қабілеті жетіліп, шығармашылық іс-әрекеттері табыстарға жетелейді. Қоғам алдындағы жауапкершілігін толық

сезінеді. Барлық іс-әрекеттерін алдын ала жоспарлап, белгілі бір мақсатқа жетуге талпынады. Бұл кезеңнің соңында жыныстық бездер қызметі әрекетіне байланысты соңғы рет гормондық қайта құрылу басталады. Жүрек-қантамырлар ауруларының қауіптілігі арта түседі.

Мосқалдық кезең (пожилой). Бұл кезеңде адамның қимыл-әрекеті баяулайды. Зат алмасу қарқыны бәсеңдейді. Жүйке жүйесінде тежелу айқын басымдылық көрсетеді. Кейбір ішкі секреция бездерінің гормон бөлуі азаяды. Сүйектің құрамында бейағзалық заттардың мөлшері арта бастайды. Жүйке жүйесінің реттеу қызметі де баяулайды.

Қарттық кезең. Барлық мүшелер жүйесінің қызметі, жалпы зат алмасу қарқыны баяулайды. Адамның есте сақтау қабілеті төмендейді.

АНЫҚТАМА

2024 жыл қаңтар айы

Ақжайық ауданы ИП «Астана» балабақшасының кеңес беру пунктінің маманы Катчикова Ж.М. жұмыс жоспарына сәйкес «Саусақтың ұшындағы ақыл» тақырыбында балабақшамен қамтылмаған балалардың ата-аналарына кеңес беру мақсатында практикалық сабақ ұйымдастырды.

Мақсаты – қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған саусақ жаттығулары, сергіту сәттері, ойын тапсырмалары арқылы қызығушылығын оята отырып дамыту.

«Баланың ақыл-ойы саусақтарының ұшында» В. А. Сухомлинский деп бекер айтылмаған.

Ұсақ моторика-бұл баланың маңызды жүйелердің: жүйке, бұлшықет және сүйек жүйелерінің үйлестірілген әрекеттері нәтижесінде қолдар мен саусақтардың нақты қимылдарын орындау мүмкіндігі. Қолдар мен саусақтардың моторикасына қатысты ептілік термині жиі қолданылады. Ұсақ моториканың саласы көптеген қимылдарды қамтиды: қарапайым қимылдардан (мысалы, ойыншықтарды ұстау) өте күрделі қозғалыстарға дейін (мысалы, жазу және сурет салу). Ұсақ моториканың дамуы баланың жалпы дамуында маңызды рөл атқарады.

Ғалымдар ұсақ моториканың дамуы мен сөйлеудің дамуы өте тығыз байланысты екенін дәлелдеді. Бұл өте қарапайым түсіндіріледі. Мида сөйлеу және мотор орталықтары бір-біріне өте жақын орналасқан. Сондықтан саусақтардың моторикасын ынталандырған кезде сөйлеу орталығы белсенді бола бастайды.

Балада ұсақ моториканың қалай дамығаны оның одан әрі мектепте оқуға дайындығына бағалауға болады. Бұл баланың жазуға дайындық деңгейін, логикалық ойлау деңгейін, есте сақтау деңгейін, сөйлеуді дамыту деңгейін, ойлау қабілетін, зейін мен қиялын шоғырландыруды анықтайтын ұсақ моторика. Сондықтан да өз жұмысымда балалардың ұсақ моторикасын белсенді дамытуға мүмкіндік беретін дидактикалық ойындарды қолданамын.

Олар: Түймелері бар ойындар – «Жазғы және қысқы күн», «Тізбек жаса», «Суреттің контурын сал».

Қабыршақтан жасалған құрғақ бассейні – «Ойыншықты тап»

Бау -ойындары – «Аналарға арналған моншақтар», «Кілемшені безендір»

Қосымша- «Оған үй тап»

Кір қыстырштармен ойындар – «Түсі бойынша қыстыр», «Күнді көңілді ет».

Бұл ойындарды еркін ойын қызметінде пайдалануға болады.

АНЫҚТАМА

2025 жыл наурыз айы

2025 жылдың ақпан айында кеңес беру пунктінің жылдық жоспарына сай Хамзина Б.С. балабақшамен қамтылмаған балаларға кеңес беру мақсатында үй жағдайында «Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға баулу» тақырыбында практикалық іс-әрекет өткізілді. Мақсаты: Балаларды ойлау, дұрыс сөйлеу қабілеттерін дамыту, сөздік қорын молайту, қазақ тіліне тән дыбыстарды айтуға баулу.

Диалог түрінде сөйлесу дағдыларын дамыту. Ұсынған ойын-тапсырмаларды дұрыс орындау, не істегені туралы айтып беруге үйрету.

Байланыстырып сөйлеуге, шығармашылыққа (өздігінен 4-5 сөйлемдік) әңгіме құрастыруға үйрету. Қысқа өлең, тақпақ, мақал-мәтел, жаңылтпаштар жаттап айтуға үйрету. Балалардың ой-өрісін, дүние танымын кеңейту. Зейін, сезімін қабылдау әрекеттерін дамыту. Қазақ тілінде сөйлесуге, тілді құрметтеуге, сүйіспеншілікке, достыққа, жолдастыққа тәрбиелеу. Айналадан, табиғаттан, күнделікті өмірде көрген-білгенін қазақша айтуға үйрету.

Қазақ ертегілерін, әңгімелерді тыңдап түсінуге, әңгімелеуге үйрету. Бүлдіршіндерге күнделікті тұрмысқа қажетті сөздерді меңгерте отырып, еркін сөйлеу дағдыларын ойын, тірек сызбалар арқылы қалыптастыру, сөйлеу мәнерін, сөйлеу тілдерін жетілдіру.

Мақсатқа сай бірнеше міндеттер қойылды:

Ойын арқылы сөздік қорды молайту;

Тірек сызбалар бойынша сөйлемдер құрастыра білу;

Сөздік қорды монолог, диалог арқылы нығайту;

Мемлекеттік тілде еркін сөйлей білу;

Ұлтымыздың салт- дәстүрлерінің элементтерін ұғындыру;

Мәдениет нышандарын қалыптастыру (амандасу, сәлемдесу)

АНЫҚТАМА

2024 жыл мамыр айы

2024 жылдың желтоқсан айында кеңес беру пунктiнiң жылдық жоспарына сай Құстаубаева Ж.С. «Мақал сөздің азығы, жұмбақ сөздің қазығы» тақырыбында практикалық іс-әрекет өткізді.

Мақал – мәтелдер ғасырлар шежіресі. Мақал-мәтелдер ой дәлелдігімен, тереңдігімен, ықшамдылығымен ерекшеленеді. Онда өмірдің сан алуан құбылыстарына баға беріліп, үлкен түйін жасалады. Мақал үлкен толғау, образ арқылы берілген логикалық ой қорытындысы болып табылады. Мақалдарда халықтың тұрмыс-тіршілігі, әдет-ғұрпы мен салты, дүние танудағы көзқарасы, кәсібі, қуанышы мен күйініші, айтатын ақылөсиеті, қысқасы халық өмірінің сан қырлы жақтары қамтылады.

Баланың тілін дамытуда іске асырылған жұмыстың бірі – мақал-мәтелдер арқылы сөздік қорын байыту болса, мақал-мәтелді оқушыға меңгерту үшін аталған жұмыстарды іске асыруда ұтымды әдіс-тәсілдер пайдалану қажеттілігі анық байқалды. Мәселен, мақал-мәтелді түсіндіру кезінде баланың сана-сезіміне бағытталған мәлімет оның ақыл-ой, ойлау әрекетін іске қосады. Баланы ойландыру оның өзінше білім алу әрекетіне итермелейді, сөйтіп өзінше оқу, өзінше дамуға жол ашады.

Тапсырмалар арқылы баланың есінде мақал-мәтелдер біртіндеп жаттала бастайды. Олар неғұрлым көбірек мақал-мәтел білуге тырысады. Баланың тілін дамытуда қызықты, танымдық тапсырмаларды да орындатуға болады.

Мақал-мәтелдің балаларға тәрбие берерлік жағы да, сөздік қорды толықтыру үшін теңдесі жоқ қазына. Мақал бейнелі сөз, тілі ұста, құрылысы тұрақты сөйлем. Сондықтан да мақал-мәтелдер балаларды қызықтырып, олар халқымыздың асыл мұралары арқылы сөздік қорларын толықтыруға белсенді, саналы түрде қызмет етеді. Жаңаша жаңғыртып оқытуға мақал-мәтелдердің шебер сөйлеудегі маңызы зор.